

et Folks Hjerte, bliver det aldrig længe under Aaget og Eders Befrielses Dag vil ogsaa komme!

I en lykkelig Kontrast til de russiske Vilkaar staar de prægtige Sejre som er komne for vor Sag i de sidste fem Aar. De største af disse er — som alle véd — Norges og Australiens Sejre. Jeg vil intet sige om Norge, fordi en Delegeret, udvalgt af Norges Regering, staar her med sine Mandater underskrevne af Konseilspræsidenten, og hun skal tale for sit eget Land. Den hurtige Følgerække af Sejre i Australien er kendt af Eder alle; jeg vil kun tilføje, at Oprettelsen af Politisk Stemmeret for Kvinder i hint unge australske Rige og i det fastgrundede gamle Norges Land er mere værd for Sagen til denne Dag end alle vore andre Sammenslutninger tilsammen; mere værd end al Veltalenhed, alle Begrundelser, al Kampdygtighed af hele Kvinde-Bevægelsen. De staar som Milepæle, der viser Vejen for alle andre Nationer, og ved disse Milepæle er der noget nødende, thi de fortæller hver eneste anden Nation, at den vil blive tvungen til at gaad ad ganske den samme Vej, thi det staar skrevet i Skæbnernes Bog!

Om der skulde være nogen britisk Mand eller Kvinde tilstede, som føler et lille Atom af Foragt for Australien — hvilket jeg ofte har hørt Udtryk for i England — saa lad mig paaminde Eder om, at med det australske Riges store territoriale Udstrækning, med dets ubegrænsede Hjelpekilder, med dets kække unge Civilisation, er Australien bestemt til at blive et af Verdens største Lande. Alt hvad det behøver er Tid til sin Udvikling. Lad det blive saa stort det være vil, saa er politisk Lighed for Mænd og Kvinder skrevet i denne Verdensdels Grundlov!

Forrige Aar sagde jeg til de danske Kvinder: »I har vundet kommunal Stemmeret uden stor Kamp, og nu skal I vise Eder værdige Modtagere af det I fik.« Vi sagde dem, at et klogt Brug af den kommunale Stemmeret var den eneste Vej ad hvilken den politiske kunde opnaaes. For faa Dage siden forløb Valgene, og jeg tilstaar, jeg forbausedes over Resultatet. De Danske er konservative; det store Flertal af Kvinder slaar ligegyldige som andetsteds, og dog giver Regeringen de statistiske Oplysninger, at i Byen Kjøbenhavn stemte 70 % af alle stemmeberettigede Kvinder ved hint første Valg. Ved samme Valg stemte blot 80 % af Mændene, som havde lang Vane i at stemme. Saa siger jeg til Eder, I danske Søstre: »I har gjort vel, I gode og tro Tjenere for en stor Sag!«

Fra Sverrig ser vi et Tegn, paa hvordan Vinden blæser i dette tyvende Aarhundrede.

I Februar blev en Ansøgning om Stemmeret vedtaget. Telegrammerne der udsendtes hed: »Every inhabitant of Sweden, 24 years of age, etc. — — — will now be entitled to vote for members of Parliament.« For ti Aar siden kunde et saadant Telegram ikke udgaa fra Sverrig, uden at hvert eneste Blad, hver eneste Mand og Kvinde vidste, at med »inhabitant« mentes »Mænd«. Men i det Herrens Aar 1909 mistænkte hverken Blade eller Mennesker Telegrammerne at mene andet end hvad de sagde: at Mænd og Kvinder tilsammen delte Sejren. I hvert

Blad som udkom i Australien, Syd-Afrika, Europa og Forenede Stater stod i »Lederne« en Forklaring om hvorledes: »Sverrig havde vist sig som en stor Fører i en Reform, hvis Komme var uundgaelig.«

Igaar vedtoges et politisk Stemmeretsfor-slag for Kvinder enstemmigt i Sverrigs Underhus. Men ak, der var et Overhus! Saa de maa vente noget endnu. Men naar vi tager i Betragtning, hvad der er fuldbragt i Norge, Sverrig, Finland, Danmark og Island, maa vi give den største Ære og første Plads til Skandinavien.

Sidste Aar talte vi om England som Bevægelsens Storm-Centrum. Jeg er ikke vis paa, at England er dets Storm-Centrum i dette Øjeblik. Der er ikke bleven nogen »Sagtning« i Stormen, men der har været Hvirvelvinde og Orkaner i mange andre Dele af Verden, og i de sidste 6 Uger er tusinde Kvinder i Canada gaaet til Parlamentet dér med en stor Petition; to tusinde Kvinder har bragt en Petition til Massachusetts Lovgivning; ét Tusinde til Ny-Yorks og mange flere til Lovgivningen i Illinois (Hovedstad: Chicago). I Syd-Afrika er der en stor Rejsning, og overalt i Verden er der nu en saadan Kraft i Arbejdet, at jeg tror vi maa sige, at Stormen spredes. Siden jeg kom her, har jeg modtaget en stor Del Breve, som beder mig udtale en Fordømmelsesdom i min Tale om de krigsførende Metoder, der anvendes. Der ventedes, at man i Talen fik et Fugleperspektiv over Situationen. Men jeg har modtaget en god Del andre Breve, som istedet anmoder mig om at støtte dem! Jeg har ikke til Hensigt at gjøre hverken det ene eller det andet, men jeg har heller ikke til Hensigt at unddrage mig Spørgsmaalet. Som et Internationalt Hele maa vi ikke tage Parti i en Tvist om Metoder i noget Land, og her i England er der en glødende Meningsforskellighed om Sagen, og De og jeg, ærede Delegerede af denne Kongres — hvis vi er høflige, diplomatiske, retfærdige, hvis vi virkelig forstaar, hvad Internationalisme betyder — vil være tause angaaende vore Meninger herom. Men der er Grunde langt borte fra militante Metoder, som holder hele Verdens Øjne rettede mod Kampen her. Der er Vilkaar i Storbritannien, som ikke eksisterer noget andet Sted i Verden, og som har frembragt en Stilling, der ikke ligner nogen anden. Der er et politisk Parti, som er Flertal i Underhuset. Hele Verden véd, at Flertallet af dette Parti har lovet at støtte Kvinde-Stemmeret, og Verden ønsker ogsaa at faa at vide, hvorledes dette Parti vil sno sig ud af det Ansvar dette Løfte paalægger Partiet? Der er en anden Ejendommelighed i England. Naar som helst der forestaar politiske Valg, fortæller Telegrammerne Verden over, at mange liberale og konservative Kvinder har hvervet Stemmer for denne eller hin Kandidat, at de har holdt store Møder, og at de i deres Forbund tæller Kvinder i Tusindvis. I andre Lande siger Kvindestemmerettens Bekæmpere: »Kvinder har ikke Tid til at stemme; de er ikke intelligente nok til at stemme; de vil forlade deres Ægtefæller og Familier og forsømme Hjemmene, om de stemmer; de er ikke interesserede i Politik!« Og disse Opgivelser ligger paa Bunden af Oppositionen i de fleste borgerlige Samfund. Om nu Englands Kvinder

har Tid nok til at hverve Stemmer for Mænd af deres Parti, og Forstand nok til at opdrage dem til at stemme; om de ikke forsømmer deres Hjem og Familier, naar deres politiske Partier benytter dem som Tænger til at rage de politiske Kastanier ud af Ilden og samle dem i konservative eller liberale Kurve, saa ønsker Verden nok at vide, hvorledes disse politiske Partier kan slippe fra Situationens Logik, naar disse samme Kvinder beder om nogle af Kastanierne for sig selv? Og tænk paa, at denne Nation i over 60 Aar har haft en Kvinde som Regent. Ingen anden Nation har sat denne Rekord, og hun var anseet værdig til at frembære den aarlige Aabningstale for Parlamentet, i hvilken hun udpeger Parlamentsmedlemmernes Skyldighed. Nu ønsker Omverdenen at vide, hvorledes samme Parlament vedblivende kan sige, at andre Britiske Kvinder ikke engang er værdige til at give deres Stemme for at vælge Parlamentsamlingen. Der er en Grund til, hvorfor Verden holder Øje med England. De Britiske Kolonier har frigjort deres Kvinder. Hvorledes kan Central-Regeringen forklare dette Fænomen af Kvinder, der først modtager deres Frigørelse i Australien, hvorpaa den borttages, naar de kommer til England; atter modtages i Ny-Zeeland og endnu engang borttages, naar de kommer hjem igen. Kan I ikke sé, at netop disse Vilkaar er ejendommelige for dette Land, og at John Bull er i en stærk Klemme? Verden véd det, og den véd ogsaa, at det britiske Folk er logisk i det lange Løb, saa Verden iagttaget Storbritannien for at kjende Dagen, naar den politiske Stemmeret bliver givet til Kvinderne.

Der har været en Begivenhed i dette Land, som maa betragtes som international, nemlig Organisationen af Anti-Kvindestemmerets Forbundet. (Hyssen). Nej, hys ikke, thi det er den bedste Ting, der endnu er hændet i England. En betydningsfuld Ændring synes at være kommen i Stemmerets-Sagen i det sidste Aar; og det ser for en Udenforstaaende ud til, at Pressen og Publikum er bleven enig om den Politik, som de islandske Kvinder beskriver, naar de siger: »en stum og taus Modstand« (Latter). Pressen sagde intet, Parlamentet sagde intet; ikke engang en Don Quixote's Vejrmølle var der for at vinke med Armene som i Opposition. Naturen har Uvillie mod et tomt Rum og Evolutionen fylder altid Manglerne. Det var netop i dette Øjeblik, at Antistemmerets Tilhængerne kom; de kom i det nøjagtige Øjeblik, da Bevægelsen behøvede dem. De kom for at frembære Oppositionens Kasus. De er en akkurat lige saa nødvendig Faktor i Kvindestemmerets Bevægelsen, som vi er. Hvorledes kan vel en Dommer faa Mening om Sagen, før han har hørt den fra begge Sider? Folk som flest troer, at der er store og uigendrivelige Grunde, hvorfor Kvinder ikke bør stemme, uagtet de ikke har gjort sig den Ulejlighed at analysere dem, og saaledes indruller de sig straks i Oppositionen. Nu kommer disse vel-belærte, tænkende Mennesker, som har sat hin Opposition i Ord; og saa klart og fuldstændigt er det Manifest, som de har udgivet, at jeg virkelig troer det i Besiddelse af en saa iboende Kraft, at det vil blive Internationalt. Jeg er vis paa, at mange Anti-Stemmerets Foreninger